

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ	การปฏิบัติต่อผู้ต้องหาแรงงานข้ามชาติชาวพม่าตามหลักสิทธิมนุษยชนขององค์การสหประชาชาติ : กรณีศึกษาสถานีตำรวจภูธรภูฝิงคราชนิเวศน์ อำเภอเมืองเชียงใหม่
ผู้เขียน	ร้อยตำรวจโท ทรงพล อ่าวพิทักษ์
ปริญญา	รัฐศาสตรมหาบัณฑิต (การเมืองและการปกครอง)
อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ	รองศาสตราจารย์ ดร.โกสุมภ์ สายจันทร์

บทคัดย่อ

การค้นคว้าแบบอิสระนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะการปฏิบัติ มูลเหตุปัจจัย ทิศนคติ ในการปฏิบัติต่อผู้ต้องหาแรงงานข้ามชาติชาวพม่าตามหลักสิทธิมนุษยชนของเจ้าหน้าที่ตำรวจ สถานีตำรวจภูธรภูฝิงคราชนิเวศน์ อำเภอเมือง เชียงใหม่ ตลอดจนเพื่อทราบถึงปัญหาและอุปสรรค ในการปฏิบัติตามหลักสิทธิมนุษยชนต่อผู้ต้องหาแรงงานข้ามชาติชาวพม่า ของเจ้าหน้าที่ตำรวจ สถานีตำรวจภูธรภูฝิงคราชนิเวศน์ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ โดยใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวม ข้อมูลจากเจ้าหน้าที่ตำรวจ สถานีตำรวจภูธรภูฝิงคราชนิเวศน์ จำนวน 60 คน ใช้แบบสอบถาม ผู้ต้องหาแรงงานข้ามชาติชาวพม่า ที่ถูกจับกุมดำเนินคดีและควบคุมตัวอยู่ที่สถานีตำรวจภูธรภูฝิงคราชนิเวศน์ ในช่วงเวลาที่ศึกษา จำนวน 5 คน และใช้การสัมภาษณ์แบบเจาะลึกเพื่อค้นหาข้อมูลกับ พนักงานสอบสวนสถานีตำรวจภูธรภูฝิงคราชนิเวศน์จำนวน 8 คน

ผลการศึกษาในแง่ของพฤติกรรมที่เจ้าหน้าที่ตำรวจปฏิบัติต่อผู้ต้องหาแรงงานข้ามชาติชาวพม่า อยู่ในระดับที่ค่อนข้างดี สอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชน โดยพฤติกรรมที่ส่วนใหญ่ปฏิบัติเป็นประจำทุกครั้ง คือ มีการแจ้งข้อกล่าวหาและสิทธิให้ผู้ต้องหาชาวพม่าทราบทุกครั้ง การให้ออกาส ผู้ต้องหาชาวพม่าได้พบและติดต่อญาติ กรณีเมื่อผู้ต้องหาชาวพม่าเจ็บป่วยได้รับการนำส่ง โรงพยาบาลทันที การจัดให้ผู้ต้องหาได้รับเครื่องอุปโภคที่จำเป็น รวมทั้งการให้ผู้ต้องหาได้รับ

อาหารและน้ำดื่มครบทั้งสามมื้อ แต่ก็ยังมีอยู่บ้างที่ผู้ต้องหาไม่ได้รับการพบปรึกษาทนาย และไม่ได้
รับการพินิจด้วยวาจาสุภาพ ซึ่งถือว่ามิอยู่เป็นจำนวนเล็กน้อย

ในส่วนของมูลเหตุปัจจัย ทศนคติเกี่ยวกับการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ตำรวจต่อผู้ต้องหา
แรงงานข้ามชาติชาวพม่า นั้น ส่วนใหญ่มีทัศนคติในเรื่องของการปฏิบัติตามหลักสิทธิมนุษยชนที่
ถือว่าค่อนข้างดี โดยทั้งเจ้าหน้าที่ตำรวจส่วนใหญ่และผู้ต้องหาเห็นว่า การปฏิบัติต่อผู้ต้องหาชาว
พม่าควรปฏิบัติโดยเท่าเทียมกัน ไม่เลือกฐานะและตำแหน่งทางสังคม เรื่องการแจ้งสิทธิตาม
กฎหมายขณะถูกจับกุม เป็นสิ่งจำเป็นที่ต้องแจ้งให้ทราบ แต่ก็ยังคงมีอยู่บ้างเป็นส่วนใหญ่ที่ยังมี
ทัศนคติในการเลือกปฏิบัติอยู่ ส่วนปัจจัยที่ทำให้เจ้าหน้าที่ตำรวจส่วนใหญ่ยังเลือกปฏิบัติกับ
ผู้ต้องหาเหล่านั้นอยู่นั้น ก็เพราะมองว่าคนเหล่านี้เป็นคนต่างด้าว มีฐานะยากจน การศึกษาค่ำ ไม่มี
สิทธิเท่าเทียมกับคนไทย ส่วนอีกเหตุผลหนึ่งก็คือการที่ถูกกล่าวหาว่าเป็น “ผู้ต้องหา” ทำให้เสมือน
ว่าเขาเหล่านั้นถูกแบ่งให้อยู่ในอีกชนชั้นหนึ่งที่ต่ำกว่าลงไป ดังนั้นการจะปฏิบัติกับบุคคลเหล่านี้ จึง
ไม่จำเป็นที่จะต้องเสมอเหมือนกับการปฏิบัติกับบุคคลทั่วไป

นอกจากนี้ ผลการศึกษายังพบว่า ปัญหาที่พบบ่อยในการปฏิบัติต่อผู้ต้องหาให้สอดคล้อง
กับหลักสิทธิมนุษยชนคือการที่ผู้ต้องหาแรงงานข้ามชาติชาวพม่ามากระทำผิดและถูกจับกุมใน
ประเทศไทยจะมีแนวโน้มสูงขึ้น จากการลักลอบเข้ามาในประเทศไทยของชาวพม่าโดยผิดกฎหมาย
ที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น เนื่องจากนโยบายการป้องกันและปราบปรามที่หละหลวม ประกอบกับบท
กำหนดโทษที่ค่อนข้างต่ำ และรัฐไม่สามารถควบคุมดูแลจำนวนแรงงานข้ามชาติชาวพม่าที่เข้ามาอยู่
ในเมืองไทย ให้มีการจัดการอย่างเป็นระบบได้ดีเท่าที่ควร ทำให้แรงงานข้ามชาติเหล่านี้เข้ามาสร้าง
ปัญหากระทำผิดในประเทศไทย ส่วนอุปสรรคในการปฏิบัติต่อผู้ต้องหาให้สอดคล้องกับหลักการ
ของสิทธิมนุษยชนนั้น ไม่ได้อยู่ที่ข้อกฎหมาย หรือระเบียบข้อบังคับ หากแต่อยู่ที่เจ้าหน้าที่บางส่วน
ซึ่งถือได้ว่าเป็นส่วนน้อยยังคงมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อผู้ที่ตกเป็น “ผู้ต้องหา” หรือแม้กระทั่งยังมีทัศนคติ
ที่ไม่ดีต่อแรงงานข้ามชาติชาวพม่า รวมทั้งปริมาณบุคลากรผู้ปฏิบัติยังมีไม่เพียงพอ เช่น ไม่มี
ทนายความประจำที่สถานีตำรวจ เพื่อให้คำปรึกษาแก่ผู้ต้องหาอย่างเพียงพอ ส่วนอุปสรรคอื่นๆ
ก็เช่น การไม่รู้ภาษาไทยของแรงงานชาวพม่า ทำให้การติดต่อสื่อสารหรือแจ้งสิทธิเป็นไปด้วยความ
ยากลำบาก รวมไปถึงการที่แรงงานข้ามชาติชาวพม่าเหล่านี้ไม่มีที่อยู่เป็นหลักแหล่งในประเทศไทย
ทำให้ยากแก่การตรวจสอบรวมทั้งไม่สามารถติดต่อญาติในต่างประเทศได้ อีกทั้งไม่มีหน่วยงาน
ของพม่าอยู่ในประเทศไทยที่รับผิดชอบอย่างจริงจัง ในการคอยให้ความช่วยเหลือหรือให้
คำปรึกษาชาวพม่าเหล่านี้

Independent Study Title	The Legal Procedure Toward Accused Burmese Migrants According to the U.N. Human Rights Declaration : A Case Study of Phupingrajanivej Police Station, Mueang Chiang Mai District
Author	Police Lieutenant Songphon Awpituk
Degree	Master of Arts (Political Science)
Independent Study Advisor	Associate Professor Dr. Kosum Saichan

ABSTRACT

The purposes of this research were to study the legal procedure toward accused Burmese migrants according to the U.N. Human Right Declaration: A Case Study of Phupingrajanivej Police Station Mueang Chiang Mai District, Chiang Mai and to find out problems and obstacles of applying the U.N. Human Right Declaration toward accused Burmese migrants by Phupingrajanivej police officers Mueang Chiang Mai District, Chiang Mai.

This study was quantitative and qualitative research. The data collection instruments were questionnaires which were responded by 60 of Phupingrajanivej police officers and 5 accused Burmese migrants who were arrested in Phupingrajanivej Police Station during the study period. Moreover, there was in-depth interview to explore opinions of 8 Phupingrajanivej inquiry officials.

The result in aspect of behavior of legal procedure toward accused Burmese migrants by police offers was rather good. According to the U.N. Human Right Declaration, the police officers always told allegations and rights for Burmese, allowed them to meet and contact their relatives, took them to hospital immediately when they were sick, provided necessary utensils and three main meals. However, there were still slightly rights that accused Burmese migrants did not get; consult lawyers and speak to them politely.

The causal factors attitude about legal procedure toward accused Burmese migrants according to the U.N. Human Right Declaration was rather good. Both police officers and the accused agreed that the procedure toward accused Burmese migrants should be equally. It should not depend on position and social status.

The police officers need to inform their rights according to the law when arrested migrants. However, there was small portion of discrimination. The reasons were given by some police officers that they thought accused Burmese migrants were alien, poor, uneducated, not equal to the Thais. In addition, being alleged as “the accused” seemed they were already treated inferior. So, the police officers might not have to treat them equal to general people.

Also, the findings were as follows: the most common in legal procedure toward the accused according to the U.N Human Right Declaration was that the accused Burmese migrants will be offended and arrested in Thailand progressively. The trend of increasing illegal immigration of Burmese to Thailand was resulted from negligent prevention and suppression policy and loose power of penalties and the state could not be able to control the number of Burmese migrants who lived in Thailand properly and systematically. Therefore, these migrants perpetrated and committed crimes in Thailand.

The obstacles in legal procedure toward the accused according to the Declaration were not depended on legal provision or regulations but they were depended on the small amount of the police officers who still had negative attitude toward “the accused” or Burmese migrant workers. Besides, the amount of operators was insufficient; no lawyers in police stations to advice the accused. The other obstacles were Thai language illiteracy of Burmese migrants which led to inconvenience in communication or inform their rights. Moreover, Burmese migrant workers did not have permanent domicile which caused difficulty to examine and contact relatives in Thailand. Furthermore, there was no agency of Myanmar in Thailand that takes serious responsibility to help and advice these migrants.